

ایجاد سیستم تصمیم یار بالینی برای ارزیابی خطر ابتلا به بیماری های قلبی عروقی در بیماران دیابتی تحت همودیالیز

چکیده

مقدمه: یکی از چالش های علم پزشکی افزایش بار ناشی از بیماری های مزمن و به ویژه بیماری دیابت و عوارض ناشی از آن می باشد. در این میان نارسایی کلیه ناشی از دیابت و به دنبال آن همودیالیز با افزایش احتمال ابتلا به بیماری های قلبی عروقی یکی از اصلی ترین عوارض دیابت به شمار می رود. سیستم های تصمیم یار بالینی می توانند به ارائه دهندگان مراقبت بهداشتی در کنترل و مدیریت این بیماری و عوامل خطر مرتبط با آن کمک شایانی داشته باشند. این سیستم ها وضعیت بیمار را ارزیابی کرده و درمان های خاص بیماران را با توجه به اطلاعات خاص هر بیمار پیشنهاد می کنند. این پژوهش با هدف ایجاد سیستم تصمیم یار بالینی جهت ارزیابی ابتلا به خطر عوارض قلبی عروقی در بیماران دیابتی تحت همودیالیز انجام شد.

روش پژوهش: این مطالعه از نوع کاربردی- توسعه ای بود که در سال ۱۳۹۶ انجام گرفت و با استفاده از منطق فازی سیستمی برای ارزیابی خطر ابتلا به بیماری های قلبی عروقی در بیماران دیابتی تحت همودیالیز ارائه شد. ابتدا با استفاده از پرسشنامه، نظرات پزشکان در خصوص میزان اهمیت پارامترهای ارزیابی مشخص گردید. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه مورد تایید پزشکان متخصص کلیه مورد تایید قرار گرفت. پایایی پرسشنامه نیز به روش آزمون بازآزمون تایید شد. ($\alpha = 0/89$). این سیستم با استفاده از نرم افزار متلب برنامه نویسی و پیاده سازی گردید. ارزیابی سیستم نیز با استفاده از اطلاعات ثبت شده در پرونده پزشکی بیماران دیابتی تحت همودیالیز در بیمارستان هاشمی نژاد ($n = 208$) انجام شد.

یافته ها: از دیدگاه پزشکان پر اهمیت ترین پارامترهای ارزیابی خطر ابتلا به بیماری های قلبی عروقی، سطح تصفیه گلوبومولی، طول مدت ابتلا به دیابت، سن بیمار و فشار خون بالا، نوع دیابت، شاخص توده بدنی، مصرف سیگار و پروتئین واکنشی سی بودند. پس انجام ارزیابی مقادیر حساسیت، دقت و صحت سیستم به ترتیب ۸۵، ۹۲ و ۹۰ درصد به دست آمد. همچنین با انجام آزمون کاپا، مقدار K نیز برابر ۰/۶۲ به دست آمد.

نتیجه گیری: نتایج حاصل از به کارگیری سیستم طراحی شده تا حدود زیادی به نتایج ثبت شده در پرونده بیماران شباهت داشت و نشان داد که سیستم طراحی شده می تواند برای ارزیابی خطر بیماری های قلبی عروقی مورد استفاده پزشکان قرار گیرد و باعث مدیریت بهتر و ارتقاء کیفیت خدمات مراقبتی جهت بیماران کلیوی تحت درمان با همودیالیز گردد.

کلید واژه ها: سیستم تصمیم یار بالینی، منطق فازی، نفروپاتی دیابتی، همودیالیز، ارزیابی خطر، بیماری های قلبی عروقی